

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μητροπολίτου Πέργης **Ευαγγέλου Γαλάνη**, «'Εκ Φαναρίου...» - Τά ανάγραπτα τῆς Πόλης - 'Επιγραφές, ἐκδόσεις «Μίλητος», 2009.

Μέ ιδιαίτερη χαρά παρουσιάζω τό ὡς ἄνω νέο βιβλίον τοῦ ἐκλεκτοῦ καί ἀγαπητοῦ συμφοιτητῆ μου στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης (1951 - 53) Μητροπολίτη Πέργης **Ευαγγέλου (Γαλάνη)**.

'Ο παρών τόμος περιέχει 46 ἐπιγραφές. 'Απ' αὐτές «πέντε (5) εἶναι ἐνδοπατριαρχικές· δύο (2) Πατριαρχικῶν καί Σταυροπηγιακῶν 'Ιερῶν Μονῶν· δέκα ὀκτώ (18) 'Ιερῶν Ναῶν τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἑννέα (9) 'Ιερῶν Μητροπόλεων Κωνσταντινουπόλεως· καί δώδεκα (12) διαφόρων περιπτώσεων ἐκκλησιαστικῆς ὑφῆς ἐντός καί ἐκτός Πόλεως. 'Ο ἀριθμός τῶν στίχων τῶν ἐπιγραφῶν ποικίλλει ἀπό 7 μέχρι 17 καί ὁ ἀριθμός τῶν συλλαβῶν ἀπό 8 μέχρι 16» (σελ. 10).

'Ο συγγραφεύς 'Αρχιερεύς γιά τή χρησιμοποιηθεῖσα ἀπ' αὐτόν στίς ἐπιγραφές αὐτές γλῶσσα σημειώνει: «Στούς ἐπιγραφικούς στίχους μου στό παρόν βιβλίον - λεύκωμα χρησιμοποιοῦ τή λόγια ἀρχαίζουσα γλῶσσα, μέ παραδοσιακό τρόπο ποιητικῆς ἔκφρασης. Θά μπορούσε νά χαρακτηρισθεῖ καί ὡς μίμηση καί συνέχεια τοῦ ἀρχαίου βυζαντινοῦ ἐπιγράμματος σέ μέτρα ὁμοτονίας, κάποτε ἰσοσυλλαβίας καί σέ ὀρισμένα τῆς ὁμοιοκαταληξίας. Λόγω δέ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιγραφῆς καί τοῦ σκοποῦ τῆς -εὐεργεσία/ἔπαινος-, ἐπεδίωξα ὁ λόγος νά ἐπικαλύπτεται ἀπό κομψότητα ὕφους, μέσα σ' ἓνα κύλισμα ρυθμικό» (σελ. 10).

Γράφων πρός τόν συγγραφέα, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος ἔργου, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, συμφοιτητής μου καί αὐτός ἀλησμόνητος στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης (1954-55), ὑπογραμμίζει τό χάρισμα τοῦτο τοῦ Πέργης **Ευαγγέλου** ὡς ἀκολούθως: «'Επροίκισε μέν ἐξ ἀρχῆς ὁ Πατήρ τῶν φώτων γενναιοδῶρως τήν ὑμετέραν ἀγαπητήν 'Ιερότητα διά σπουδαιῶν χαρισμάτων λόγου καί πνεύματος, ἀλλά καί αὕτη ἐνωρίτατα εἰργάσθη συστηματικῶς, μετά θεόφρονος σπουδῆς καί πολλῆς ἐπιμελείας, πρός ἀξιοποίησιν καί πολλαπλασιασμόν τῶν πιστευθέντων αὐτῇ ταλάντων» (σελ. 17). «Οὕτω, πρός τή κυρία αὐτῆς ἐκκλησιαστικῆ καί δῆ καί ἀρχιερατικῆ καί συνοδικῆ ἐργασία καί προσφορᾶ, πολλά καί σπουδαῖα ἔργα λόγου καί τέχνης παρήγαγε, τά ὅποια ἀποτελοῦν σπουδαῖον μέν ἐντρύφημα τῶν φιλιστόρων καί φιλογενῶν, ἀλλ' ἐν ταῦτῳ καί κάλλος τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καί σέμνωμα καί τίτλον τιμῆς διά τόν Λαόν τῆς

Χάριτος, τόν τε ένταῦθα καί τόν ανά τήν οίκουμένην διεσπαρμένον» (σελ. 17).

‘Ο δέ παλαιός καί συνάμα περισπούδαστος φίλος ‘Αριστείδης Πανώτης, ‘Αρχων Μ. ‘Ιερομνήμων τής Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ‘Εκκλησίας, κατακλείει τό προλογικόν του σημείωμα μέ τούς ἐξῆς λίαν ἐπαινετικούς λόγους γιά τόν «ἐκ Μεγάλων ‘Αρχιδιακόνων» Μητροπολίτη Πέργης Εὐάγγελο: «Τά ἐπιγράμματά του, μέ ἐγγάρακτο λόγο καί ἀρχαιοπρεπή γλωσσική ἐπένδυση, ἱστοροῦν ἕνα ἀξιωματικό-νευτο γεγονός σέ ἱερό χῶρο, γιά τή σημερινή καί τίς μέλλουσες γενεές, καί ταυτόχρονα χρονολογοῦν, μέ τήν ἀναφορά τοῦ σεπτοῦ προσώπου τοῦ Πατριάρχου καί τῶν συλλειτουργῶν του, τόν ἔπαινο τής εὐσεβείας τοῦ κάθε χορηγοῦ, ὥστε «ἐκ τῶν ὀρωμένων» νά προκύψει ἡ μίμηση τῶν καλῶν ἔργων. Οἱ ἐπιγραφές τοῦ Πέργης εἶναι «διά χειρός» μουσολήπτου καί φιλοκάλου ποιητῆ, ὁ ὁποῖος, μέ ἀπαράμιλλη ἀκρίβεια καί καθαρό ὕφος, παρά τή γλωσσική παλινδρόμηση, πλαστοουργεῖ ὑπέροχα κείμενα πού κρούουν τίς εὐαίσθητες χορδές τῶν ἀναγνωστῶν τους. Τά ἐπιγράμματα αὐτά ἀνθοφοροῦν ἀκόμη καί ἐπάνω στό σκληρό μάρμαρο ἢ τήν ἴριδα τῶν ψηφίδων καί μνημονεύουν στιχηδόν μέ ἀξιοπιστία τή γενέθλια πράξη ἰδρύσεως τής οἰκοδομῆς ἢ τής εἰκόνας. Καί διακηρύττουν τή σύγχρονη πνευματική ἀλκή τής ‘Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως» (σελ. 15).

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΜΙΤΣΙΔΗΣ

Κ. Κοκκινόφτα, ‘Η Μονή τοῦ ‘Αποστόλου ‘Ανδρέα, Κέντρο Μελετῶν ‘Ιερᾶς Μονῆς Κύκκου, Λευκωσία 2009, σσ. 363+91 εἰκ. + 2 σχεδιαγρ. + 4 πίν.

‘Η Μονή τοῦ ‘Αποστόλου ‘Ανδρέα, στό ἀνατολικό ἄκρο τῆς χερσονήσου τῆς Καρπασίας καί τῆς Κύπρου, ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τά σημαντικότερα θρησκευτικά προσκυνήματα τῆς νήσου καί ἕνα ἀπό τά ἰσχυρότερα σύμβολα τοῦ ἀγῶνα γιά ἀπελευθέρωση μετά τή βάρβαρη τουρκική εἰσβολή τοῦ ‘Ιουλίου - Αὐγούστου τοῦ 1974. Παρ’ ὅλα αὐτά ἡ καταγραφή τῆς πλούσιας ἱστορίας τῆς Μονῆς παρέμενε στά desiderata τῆς ἔρευνας ἕως τήν παροῦσα ἔκδοση τοῦ ἀκάματου συναδέλφου Κωστῆ Κοκκινόφτα, ἐρευνητῆ τοῦ Κέντρου Μελετῶν τῆς ‘Ιερᾶς Μονῆς Κύκκου.

Πρόκειται ἀναμφίβολα γιά μιᾶ σημαντική καί πλούσια ἔκδοση, πού συγκεκριμένα περιλαμβάνει τά ἐξῆς: Χαιρετισμός Μητροπολίτη Κύκκου καί Τηλυρίας κ. Νικηφόρου (σσ. 7-8), Πρόλογος (σσ. 9-11), Τοποθεσία - Παράδοση (σσ. 13-16), Οἱ πρῶτες μαρτυρίες (σσ. 17-19), ‘Ο π. ‘Ιωάννης καί ἡ ἐπανίδρυση τῆς Μονῆς (σσ. 21-31), ‘Ο παλαιός καί ὁ νέος ναός (σσ. 33-43), ‘Η ἱστορία τῆς Μονῆς στά τέλη του 19ου αἰ. (σσ. 45-51), ‘Η διένεξη π. ‘Ιωάννη - κατοίκων Ριζοκαρπάσου καί ‘Αρχιεπισκοπῆς (σσ. 53-74), ‘Ο θάνατος τοῦ π. ‘Ιωάννη (σσ. 75-78), ‘Η Μονή τοῦ ‘Αποστόλου ‘Ανδρέα παγκύπριο προσκυνήμα (σσ. 79-100), ‘Ο ‘Απόστολος ‘Ανδρέας καί οἱ Μουσουλμάνοι

κάτοικοι τῆς Κύπρου (σσ. 101-108), Οἱ ποιητάρηδες γιά τόν Ἀπόστολο Ἀνδρέα (σσ. 109-128), Ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς στά νεότερα χρόνια (σσ. 185-219), Ἡ Μονή σήμερα (σσ. 221-224), Ἔγγραφα καί δημοσιεύματα (σσ. 225-320), Γλωσσάρι (σσ. 321-322), Πηγές (σσ. 323-326), Βιβλιογραφία (σσ. 327-336), Κατάλογος φωτογραφιῶν καί ἐγγράφων (σσ. 337-343) καί Εὐρετήριο (σσ. 345-363).

Στήν ἀρχή τῆς ἐργασίας του ὁ συγγραφέας δίνει τίς ἀπαραίτητες πληροφορίες γιά τήν τοποθεσία τῆς Μονῆς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα καί καταγράφει τίς σωζόμενες μαρτυρίες γιά τήν ἴδρυσή της. Ὅπως σημειώνει, τήν ἀρχαιότερη πληροφορία γιά τήν ὑπαρξη τοῦ λιμανιοῦ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα προσφέρει ὁ Ἄγγλος προσκυνητής Saewulfus, ὁ ὁποῖος ἐπισκέφθηκε τήν Κύπρο μετά τίς 17 Μαΐου 1103⁽¹⁾, ἐνῶ ἡ πρώτη μαρτυρία γιά τή Μονή γίνεται ἀπό τόν Ἄγγλο ἱστορικό Benedict of Peterborough, σύμφωνα μέ τόν ὁποῖον κρύφτηκε ἐκεῖ κληρικός ἀπό τόν Ριχάρδο Α' Λεοντόκαρδο τῆς Ἀγγλίας (Richard I the Lionheart, 1189-1199), ὁ τύραννος τῆς Κύπρου Ἰσαάκιος Δούκας Κομνηνός (1184-1191) τό 1191⁽²⁾. Στή συνέχεια ὁ συγγραφέας ἀναφέρεται στίς πληροφορίες τῶν πηγῶν γιά τό ἀκρωτήριο τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα καί τή Μονή ἕως τόν ΙΗ' αἰῶνα. Φαίνεται, ὅμως, ὅτι ἡ Μονή ἐγκαταλείφθηκε μετά τίς πρῶτες δεκαετίες τοῦ ΙΗ' αἰῶνα, γιά νά ἐπανιδρυθεῖ τόν ἐπόμενο αἰῶνα ἀπό τόν πατέρα Ἰωάννη Νικόλα Διάκου, μοναχό τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου, μέ τή φροντίδα τοῦ ὁποῖου κτίστηκε νέος ναός, τά ἐγκαίνια τοῦ ὁποῖου τελέστηκαν στίς 15 Αὐγούστου 1867 ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Σωφρόνιο Γ' (1865-1900)⁽³⁾. Ὁ συγγραφέας ἀναφέρεται ἐκτενῶς στά γεγονότα αὐτά καί ἀκολούθως ἀφιερώνει ἀρκετές σελίδες στήν περιγραφή τοῦ παλαιοῦ καί τοῦ νέου ναοῦ, τήν ἱστορία τῆς Μονῆς στά τέλη τοῦ ΙΘ' αἰῶνα καί στά νεώτερα χρόνια καί τήν ἐξέλιξή της σέ παγκύπριο προσκύνημα, μέσω καί τῆς συμβολῆς τῶν ἁσμάτων τῶν ποιητάρηδων γιά τίς θαυματουργικές παρεμβάσεις τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα. Ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρον εἶναι τό κεφάλαιο γιά τόν σεβασμό πού ἔτρεφαν γιά τόν Ἀπόστολο Ἀνδρέα καί τή Μονή του οἱ Μουσουλμάνοι κάτοικοι τῆς Κύπρου, προῖον οἱ πλεῖστοι, ὡς γνωστόν, βίαιου ἐξισλαμισμοῦ⁽⁴⁾.

1) *Relatio de peregrinatione Saewulfī ad Hierosolymam et Terram Sanctam annis Dominicae incarnationis MCII et MCIII*, ἔκδ. C. Brownlow, *Saewulf (1102, 1103 A.D.)* [Palestine Pilgrims' Text Society], London 1892, σ. 50.30-32.

2) *Gesta regis Henrici secundi Benedicti abbatis*, ἔκδ. W. Stubbs, *The Chronicle of the Reigns of Henry II. and Richard I., A.D. 1169-1192; Known Commonly under the Name of Benedict of Peterborough* [Rerum Britannicarum Medii Aevi Scriptores, Rolls Series, 49], τόμ. I-II, London 1867, τόμ. II., σ. 167.15-16.

3) Γιά τίς σχέσεις τῆς Μονῆς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα μέ τή Μονή τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου βλ. καί Κ. Κοκκινόφτα, «Τό μοναστήρι τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα καί ἡ Ἱερά Μονή Κύκκου», ἐν *Κυκλώτικα Μελετήματα Α'*, Λευκωσία 1997, σσ. 205-232.

4) Γιά τό ζήτημα αὐτό βλ. Φ.Θ. Παπαδοπούλου, *Τοῦρκοι, Μουσουλμάνοι ἢ Κρυπτοχριστιανοί (Λινοβάμβακοι); Γνωριμία μέ τό σύνοικο στοιχεῖο*, Λευκωσία 2002, σ. 13 κ.έ.· Τοῦ ἴδιου, *Ἡ ἑδαφική καί πληθυσμιακή πτυχή τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος. Χάρτες καί ποσοστά ὑπό τό φῶς τῆς Ἱστορίας*, Λευκωσία 2003, σσ. 11 κ.έ.

Δέν λείπουν, επίσης, κεφάλαια για τή συμβολή τῆς Μονῆς στήν ἑλληνική ἐκπαίδευση τῆς Καρπασίας, ἀλλά καί τήν τραγική σημερινή της κατάσταση, μετά τήν ἐρήμωση δεκαετιῶν καί τή συνεχή ἄρνηση τῶν Τούρκων εἰσβολέων για τή συντήρησή της.

Πολύ σημαντικά για τήν ἔρευνα εἶναι τά ἔγγραφα καί τά δημοσιεύματα, πού ὁ συγγραφέας παραθέτει σέ παράρτημα. Πρόκειται για 28 κείμενα, πολύτιμα τεκμήρια για τήν ἱστορία τῆς Μονῆς.

Τήν ἔκδοση ὀλοκληρώνουν τά ἀπαραίτητα συμπληρώματα μιᾶς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας: ἓνα πολύτιμο γλωσσάρι, πλούσια βιβλιογραφία πηγῶν καί βοηθημάτων, κατάλογος φωτογραφιῶν καί ἐγγράφων καί εὐρετήριον.

Στίς ἀρετές τοῦ βιβλίου ἐπισημαίνουμε τήν πλούσια εἰκονογράφηση, μέ τήν παράθεση μεγάλου ἀριθμοῦ φωτογραφιῶν, ἀρκετῶν ἀπό τίς ὁποῖες μαυρόασπρων, σχεδιαγραμμάτων καί πινάκων. Σημειώνουμε, επίσης, τήν ἰδιαίτερα γλαφυρή γλώσσα τοῦ Κ. Κοκκινόφτα καί τή φροντισμένη αἰσθητική τοῦ τόμου, ἔργο καί αὐτό τῆς φιλοπονίας τοῦ συγγραφέα.

Κλείνοντας τή σύντομη αὐτή παρουσίαση, μπορούμε νά ποῦμε, ὅτι ἡ νέα αὐτή ἔκδοση τοῦ Κ. Κοκκινόφτα καλύπτει ἀναμφίβολα ἓνα σημαντικό κενό στή βιβλιογραφία καί συνιστᾷ συνάμα μιά σημαντική προσφορά τῆς γεραρᾶς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, τοῦ ὑπερχιλιετοῦς αὐτοῦ προπυργίου τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς Ὁρθοδοξίας στήν Κύπρο, στήν ἱστορία τοῦ κυπριακοῦ μοναχισμοῦ.

ΣΤΑΥΡΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Δημήτρη Λεβέντη, Ἡ ζωή καί ὁ θάνατος τοῦ Πέτρου Γιάλλουρου, Λευκωσία 2009.

Ὁ Πέτρος Γιάλλουρος ἦτο μαθητής τῆς Στ' τάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου, ὅταν πυροβολήθηκε ἀπό Ἕλληνας στρατιῶτες κατά τή διάρκεια μαθητικῆς διαδηλώσεως τήν 7ην Φεβρουαρίου 1956. Ὁ συγγραφεύς δέ τοῦ μετά χειρας βιβλίου ὑπῆρξε συμμαθητής καί συναγωνιστής τοῦ πεσόntonτος ἥρωος καί συνάδελφός μας στό Ὑπουργεῖο Παιδείας.

Γιά τόν τρόπο, μέ τόν ὁποῖο εἰργάσθη, προκειμένου νά ἐκθέσῃ καί περιγράψῃ τή ζωή καί τό θάνατο τοῦ Πέτρου Γιάλλουρου, ὁ συγγραφεύς γράφει: «Γιά πολλά χρόνια μάζενα ὑλικό καί παρακολουθοῦσα τά δημοσιεύματα καί τίς ἐκδηλώσεις για τόν Πέτρο. Προσπάθησα νά περιγράψω τά γεγονότα ἐκεῖνα, ὅπως καί τή ζωή τοῦ Πέτρου, ἀναζητώντας τήν ἀλήθεια στίς πηγές καί συμβάλλοντας μέ τίς προσωπικές μου ἀναμνήσεις. Μίλησα μέ πολλούς ἀπό τούς πρωταγωνιστές καί μελέτησα τά ὑπάρχοντα κείμενα, περιλαμβανομένων τῶν πρακτικῶν τῆς θανατικῆς

ανάκρισης. Είναι φυσικό, μετά από τόσα χρόνια, να υπάρχουν διαφορές στις αφηγήσεις και στις εκτιμήσεις γεγονότων και καταστάσεων. Προσπάθησα να συνθέσω τό υλικό όσο καλύτερα μπορούσα. Νά τό συνθέσω επιστημονικά και ταυτόχρονα αφηγηματικά. Τό υλικό μέ οδήγησε και σέ εύρεϊα χρήση αποσπασμάτων επιστολών, πού δημιουργοῦν, σέ κάποια κεφάλαια, έκτενείς αὐθεντικούς διαλόγους» (σελ. 9). «Θά μπορούσαν νά διεξαχθοῦν περισσότερες ἔρευνες και νά ἐνταχθοῦν στό κείμενο περισσότερο ἀπό τά υπάρχοντα στοιχεία. Θεώρησα ὅμως ὅτι ὅσα ἀναφέρονται εἶναι ικανοποιητικά γιά νά ἐκδοθεῖ τό βιβλίο» (σελ. 10).

Συμφωνοῦμεν δέ ἀπολύτως μέ τόν ἰσχυρισμό τοῦ συγγραφέως, ὅτι «τό βιβλίο εἶναι μιὰ μικρή συμβολή στήν Ἱστορία τοῦ Ἀγῶνα τοῦ 1955, ἕνα ἀφήγημα μέ τήν ἀντικειμενικότητα και τήν τεκμηρίωση μιᾶς ἱστορικής προσέγγισης, πού θά μπορούσε νά ἦταν παραμύθι, γιά ἕναν μαθητή, γεμᾶτο ὄνειρα γιά τή ζωή, πού ἀγωνίστηκε και σκοτώθηκε γιά τό ὄραμα τῆς Ἐνωσης τῆς Κύπρου μέ τή μάνα Ἑλλάδα. Πιστεύω πώς ὁ συνδυασμός Ἱστορίας, προσωπικῆς ἀφήγησης, ἐπιστολῶν, μαρτυριῶν και ἀνταποκρίσεων ἐξυπηρετεῖ τούς στόχους τοῦ βιβλίου» (σελ. 9-10). «Ὁ Πέτρος Γιάλλουρος ἀντιπροσωπεύει ἐπάξια τόν ἔφηβο ἀγωνιστή τοῦ 1955. Εἶχε τά νεανικά ὄνειρα γιά τή γνώση, τό ἐπάγγελμα και τόν ἔρωτα. Φούντωσε μέσα στήν ἑλληνική ψυχή του ἡ φλόγα γιά τήν Ἐνωση. Ἄκουσε τό κάλεσμα τῶν αἰῶνων ἑλληνικῆς ἱστορίας τοῦ νησιοῦ μας. Ἀγωνίστηκε και ἔπεσε. Ἦταν ἀπό τούς τυχερούς πού δέν εἶδαν τήν Κυπριακή καταστροφή. Ἡ μνήμη του θά εἶναι σίγουρα αἰῶνια και καθοδηγητική» (σελ. 10).

Τό βιβλίο σύγκειται ἀπό ἑπτὰ κεφάλαια, τά ἐξῆς: 1. Τά χρόνια τοῦ Ριζοκάρπασου και τῆς Ἀμμοχώστου μέχρι τόν Ἰούλιο τοῦ 1955, 2. Ἡ ἐκδρομή στήν Ἑλλάδα τόν Αὐγουστο τοῦ 1955, 3. Στήν ἕκτη τάξη 1955-56, 4. Ἡ διαδήλωση και οἱ πρῶτες συγκρούσεις στίς 7 Φεβρουαρίου 1956, 5. Ὁ θάνατος τοῦ Πέτρου Γιάλλουρου στίς 7 Φεβρουαρίου 1956, 6. Ἡ οἰκογένεια, τό Γυμνάσιο και οἱ συνεργάτες τοῦ Πέτρου μετά τόν θάνατό του, και 7. Ὁ Πέτρος Γιάλλουρος στή ζωή μας σήμερα.

Ἀκολουθοῦν φωτογραφίες, χειρόγραφα, χάρτες, βιβλιογραφικές ἀναφορές, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές ἐκπομπές γιά τόν Πέτρο Γιάλλουρο, κατάλογος τῶν ἀτόμων πού ἔλαβαν μέρος στή θανατική ἀνάκριση, εὔρετήριο προσώπων.

Θερμά συγχαρητήρια στόν ἀγαπητό συνάδελφο γιά τήν ὠραία και ἄρτια ἔκδοσή του!

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΜΙΤΣΙΔΗΣ